Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 167. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 31-го СЕРПНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 31, 1985 No. 167. VOL. XCII.

БАГАТІ НЮЙОРКЧАНИ ПОСЕЛЮЮТЬСЯ БІЛЯ УКРАЇНЦІВ

Джиезі Ситі, Н.Дж. (О.К.) В популярному щоденнику „Нюздей" появилася у недільному виданні обширна стаття, прикрашена знімками, пера постійного кореспондента Рекс Сміта на тему нового стилю багатих американських мешканців Ню Йорку — шукати втечі від переповнених популярних відпочинкових місцевостей до округи Колюмбія у північній частині стейту. Стаття п.н. „Не-гемптонці" для відрізнення від тих багатих нюйоркчан, що виїздять кожного кінця тижня в літніх місяцях до широковідомих надморських відпочинкових осель Гемптону на Лонг Айленд, описує обширно нові приміщення, за якими шукають і які відповідно до своїх потреб перебудовують в тому закутку округи Колюмбія, що його називають Четгем.

Показується, що саме там тепер замешкують на старих фармах багачі Ню Йорку, і що ця околиця стала дуже модним притулком для тих, кому вже Лонг Айленд і море в переповнених літниськах не може догодити. Автор вичислює ряд призвищ фінансістів, власників великих крамниць, включно із славним видавцем Рупертом Мардохом, що закупив біля Четгем прекрасний старий дім.

Більшість із нових власників купують великі фарми зі сотнями акрів поля, закладають стайні із расовими конями та, хоча і не думають займатися постійно обробкою ріллі, залюбки живуть на тих великих просторах, де все ще не заглядається сусідові у вікно, де не чути голосної музики і де можна ходити постійно у „джінсах".

Репортаж Р. Сміта написаний добре та з повною поінформованістю про ціни, місця та людей. Для українців репортаж цікавий тим, що велика кількість українських мешканців Ню Йорку знає добре цю околицю, а відкрили її давно перед американськими мільйонерами пластуни на місце перебування для своїх дітей. Саме в Іст Четгем у пятдесятих роках закуплено 350 акрів гористої і лісистої землі з будівлями, де розбудовано Пластову Оселю, що тепер відома під назвою „Вовча Тропа".

Відділ УНСоюзу ч. 256 готується до річного Балю

На знімці активні союзовці з Відділу 256-го в Рівергед, Н. Й. при підготові до Бенкету. Справа на ліво: Роза Русин; Кирило М. Безковорайний і Василь Недошитко, співпредсідники імпрезового комітету; Маріянна Бандровська, Анна Тиш, Ольга Недошитко, Неля Тиш і Евеліна Бринда.

Рівергед, Н. Й. — Відділ 256-ий Українського Народного Союзу, відомий зі своєї союзової активности, готується тепер інтенсивно до 10-го вже з черги річного обіду й забави в суботу, 14-го вересня, що запляновааний на 6-ту годину вечора у т.зв. „Польському Домі" тут у Рівергед, на Лонг Айленді. Обід складатиметься з индика з усіма приписаними потравами; буде також українська ковбаса та інші страви. У мистецькій програмі виступатимуть популярні в стейті Ню Йорк і в місті танцюристи з Асторії, що відомі під назвою „Українські народні танцюристи". До танців гратиме акордеон. На вечорі передбачені інші розваги: льотерія й виграшка стодоларової нагороди, другою виграшкою буде коцик з напоями; третьою і четвертою виграшкою будуть 50-доларові „Ю.С.Бонди". На забаві гратимуть музикант Бал Нунденський та оркестра „Корсарів" з Пітсбурґу, Пенсильванія, які успішно виступали і на конвенції Української Католицької Ліги і на з'їзді православних українців, граючи часто-густо і на інших імпрезах у власному стейті та в стейті Огайо. В репертуарі музик крім цікавих і улюблених вальсів, польок та інших танків, є теж фігуративні танці і навіть справжній „Гопак". Під час імпрези, поруч з іншими атракціями, буде теж проголошено три стипендії від Відділу для науки для трьох молодших союзовців, у додатку до стипендії з Головної Канцелярії УНСоюзу.

Ціна вступу, на обід, танці й на програму становить всього 16 долярів від дорослої особи і тільки 7 долярів для дітей у віці до 12-го року життя. Якщо хтось бажає лиш танцювати, то платить 7 долярів. Танці розпічнуться о 8:30 годині вечора. Про квитки слід телефонувати до предсідника Відділу Василя Недошитка, на число телефону: (516) 298-8063; або до секретаря Кирила М. Безковорайного на число: (516) 727-3325.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ПІКНІК В АСТОРІЇ

Асторія, Н. Й. — В неділю, 8-го вересня ц.р., тут у Богемському парку і залі при 29-19 24-ій авеню в Асторії (початок о годині 1-ій по полудні) відбуватиметься пікнік української католицької церкви Чесного Хреста з багатою і різноманітною програмою. Отець-парох Христофор Войтина, ЧСВВ, інформує, що запляновааа є також окрема розвагова програма для дітей, виграшки і танці при звуках оркестри „Вечірня Зоря" та добірний буфет. Вступи: 4 доляри для дорослих і 1.50 для студентів і молоді. Вступ вільний для дітей нижче 11-го року життя. Отці Василіяни надіються на численну участь парохіян і гостей з околиць.

ЩЕ ПРО ПРИМІЩЕННЯ ДЛЯ СТАРШИХ СОЮЗОВЦІВ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що у нових приміщеннях для старших союзовців, які вже будуються на Союзівці (див. інформацію поміщену у „Свободі" з 27-го серпня ц.р.), кошти неменше 250 долярів місячно або 3/4 суми пенсійних чеків, включають повне отримання-харчування, огрівання помешкань, охолодження вітальні тощо.

Першенство, як відомо, матимуть ті члени УНС, які мають низькі пенсійні чеки.

М. Ґорбачов висловив співчуття матері С. Смит

Москва. — Генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов висловив співчуття матері 13-річної американської дівчинки Саманти Смит, яка загинула в літаковій катастрофі в неділю, 25-го серпня. Як відомо, у 1983 році С. Смит на запрошення тодішнього лідера СССР Юрія Андропова відвідала Совєтський Союз і провела там два тижні.

„Кожний у Совєтському Союзі, — пише у своєму посланні М. Ґорбачов, — хто пам'ятає Саманту Смит, назавжди збереже у своєму серці образ американської дівчинки, яка, як і її ровесники в СССР, мріяла про мир і дружбу між нашими народами.

Услід за посланням Ґорбачова совєтські газети почали друкувати численні матеріяли, присвячені Саманті Смит і її поїздці в СССР.

„Маленька дівчинка з відважним серцем, — пише газета 'Комсомольская Правда', — у свої 12 років змогла зрозуміти те, чого не хоче чи не може зрозуміти багато дорослих американців. Саманта Смит зрозуміла, що прості люди обох країн хочуть чистого неба над плянетою".

Совєтське пресове агентство ТАСС повідомляє про відгуки американської преси на смерть Саманти Смит. У рапорті ТАСС сказано, що вістка про катастрофу була шоком для мільйонів людей у вільному світі.

До часу своєї несподіваної смерти Саманта Смит починала кар'єру, яка не мала нічого спільного з боротьбою за мир. Вона недавно вернулася з Лондону, де фільмувалася в новій телевізійній серії „Лайм Стріт" разом з відомим актором Робертом Вагнером.

Загальне число злочинів у Ню Йорку зменшилося в минулому півріччі

Ню Йорк, Н. Й. — У порівнянні з півріччям 1984 року, в тому самому часі, тобто в шести перших місяцях цього 1985 року, кількість злочинів, вчинених вуличними напасниками в місті на мирну людність Ню Йорку, зменшилася на 3.6 відсотка, хоч деякі типи злочинности зросли. Загальний спад кількости злочинів пояснюється збільшенням числа поліціянтів у місті та збільшенням ув'язнених по тюрмах, хоч і ці міри не вберегли все таки нюйоркчан від збільшення таких типів злочинів, як ґвалтування жінок і дітей, грабування та злодійства. Зате вбивства, крадіж автомобілів та вломи до помешкань дещо зменшилися. Поліційний департамент міста тепер нараховує 26,845 офіцерів-старшин, детективів і керівного поліційного персоналу, і це зріст на п'ять тисяч осіб порівняно з 1981-им роком — роком, коли вчинено найбільше злочинних випадків, бо аж 725,866. В півріччі 1984 року таких злочинів було вже 290,740, а в 1985 році — 280,236. Це спад на 20 відсотків від поганого щодо злочинности року 1981-го, найгіршого в цьому відношенні року в місті, відколи ведеться статистика злочинности міським департаментом поліції.

Найбільше число становили крадіжки — 122,205 занотованих випадків; вкрадення авт — 37,205; грабунки майна — 35,598; насильне ґвалтування жінок — 1,982, і 621 — випадок вбивств за півроку (в тому самому часі минулого року вбивств було 702 випадки).

Хоч зменшення злочинности відбулося, проте це ще не остаточна розв'язка просто катастрофальної ситуації в місті, і тому кандидатка на посадника міста проти теперішнього посадника Едвард Кача, Керол Беламі, веде свою передвиборну кампанію під гаслом боротьби з вуличною злочинністю, що все ще загрожує громадянам.

Заарештовані нові східньонімецькі шпигуни

Бонн, Західня Німеччина. — Представник західньонімецької прокуратури Александер Прехтель повідомив, що заарештований 48-річний Райнгард Лібтанц, який займав відповідальну посаду у відділі контррозвідки. Покищо Р. Лібтабцові не пред'явлено ніяких обвинувачень, але повідомляють, що на протязі багатьох років він підтримував тісні відносини зі східньонімецьким агентом, який недавно втік до Східньої Німеччини. Як пише західньонімецька газета „Більд", східньонімецький агент прибув до Західньої Німеччини десять років тому з фальшивими документами і з завданням встановити дружні відносини з Лібтанцем.

За словами газети, ці відносини носили гомосексуальний характер. Лібтанц заявив працівникам контррозвідки, що агент намагався шантажувати його цією обставиною, а коли він відповів відмовою, намагався викрасти його під час вакацій, які разом проводили в Австрії, недалеко від мадярського кордону. В спробі викрадення, за словами Лібтанца, брав участь інший східньонімецький шпигун.

Як повідомляє газета „Ню Йорк Таймс", у Лондоні заарештовано східньонімецьке подружжя Райнгарда і Сонію Шульців. Їх обвинувачують у порушенні закону проти шпигунства і в спробі ввести в оману іміграційні власті. Як повідомляють, чоловік мав фальшивий англійський пашпорт, а жінка — фальшивий австралійський.

Інше східньонімецьке подружжя було заарештоване швайцарською поліцією після того, як власті Західньої Німеччини повідомили, що це подружжя підтримувало контакт з затриманою недавно Марґарет Ґеки, що працювала секретаркою в канцелярії західньонімецького президента.

Заарештована у Швайцарії пара також користувалася фальшивими пашпортами.

Помер Р. Павлічко

Ню Йорк. — У четвер, 29-го серпня ц.р. помер бл. п. Роман Павлічко. Панахида і парастас відбудуться у понеділок, 2-го вересня в 7-ій год. вечора у похоронному заведенні Павла Гарріса в Рочестері. Служба Божа буде відправлена у вівторок, 3-го вересня, в 9:30 рано в церкві св. Йосафата в Рочестері.

Похорон відбудеться в середу, 4-го вересня, в 2-ій год. по полудні на цвинтарі Св. Духа в Гемптонбурзі, Н. Й.

Покійний залишив у глибокому смутку дружину Ірену, сина Юрія з дружиною Анною з дому Леник, ближчу та дальшу родину в Америці та в Україні.

Р. Ґанді має клопоти з „націоналами"

Ню Делі, Індія. — Стратегія прем'єра Індії Раджіва Ґанді закінчити національні незадоволення в цій велетенській гіндуській країні, де проживають також численні менші народи, відмінні національними ознаками, історичними й культурно-мовними та релігійними від індусів, зокрема народ сікхів, не дала тим часом добрих плодів, особливо тепер, після вбивства поміркованого лідера сікхів 20-го серпня ц.р. Гарханда Сінґга Лонговаля. Замах на цього лідера, майже розторощених останнім часом урядовим наступом з Ню Делі сікхів, не віщує ніякого добра для спокою в країні, бо тепер у провінції Пунджаб, найбільш густо заселеній сікхами, та у всій Індії немає більше такого провідника серед незадоволених сікхів, який хотів би і міг йти на „мирові" переговори з урядом гіндусів, хоч як цього, навіть начебто щиро, бажає син Індіри Ґанді, Раджів, який великодушно готов забути сікхам навіть вбивство ними його матері, попереднього прем'єра Індії, яка — як пригадуємо — загинула від руки атентатчика сікха, що в свою чергу мстився за невинно пролиту індуським військом кров кількох тисяч сікхів у найсвятішому храмі сікхів, Золотій святині в Амрітсарі, в провінції Пунджаб, у минулому році. Очевидно серед впалих сікхів були і крайні "терористи", але штурм святині регулярним військом на наказ Індіри Ґанді був принаймні нерозважним актом, як не злочинним, якщо в Індії має справді царити мир і благодать поміж обома народами — гіндусами і сікхами.

Із Лонговалем Ґанді вже підписав був кілька тижнів тому порозуміння, з чого були незадоволені екстремні елементи з сікхів, які й здійснили замах на „угодовця" в їхніх очах, свого власного земляка і одновірця.

Клопоти прем'єра Ґанді не обмежуються самими сікхами. За прикладом сікхів, підносить голову „гідра самостійности" серед народу ассамезів, що заселюють північний схід Індії, і де в самому 1983 році в збройних сутичках з урядом загинуло понад 3,600 осіб. Найголовнішою кривдою ассамези уважають наплив на їхні терени нелегальних біженців з голодного Бенґлядешу, проти чого їх не вміє чи не хоче захистити центальний уряд Індії.

Неспокій помітний теж у провінції Бенґалі, а в Ґуераті та Неґаляндї повстають „сепаратисти", самостійницькі рухи, що домагаються власновладства цих земель, не уважаючи їх індуськими.

На півдні ж Індії народ тамілів, яких є поважна меншина в країні Срі Ланка (колишній Цейлон), приглядаються з загостреним інтересом до майже громадянської війни поміж більшістю населення Срі Ланки сінгалезцями й меншістю — тамілями. Знавці міжнародних справ у обширі Індійського океану передбачають з оправданням побоювання, що цей конфлікт може втягнути теж індуських тамілів, які бажатимуть допомогти своїм одновірцям — однокровним братам на сусідньому острові — Цейлоні.

В СВІТІ

ЗСА ПОВІДОМИЛИ Совєтський Союз про свою готовість почати переговори про відновлення полетів до ЗСА літаків „Аерофлоту". Донедавна З'єдинані Стейти відмовлялися почати переговори про відновлення полетів літаків „Аерофлоту". Але після того, як ЗСА, СССР і Японія підписали договір про безпеку полетів над північними районами Тихого океану, Державний департамент повідомив, що ЗСА готові почати переговори з СССР про надання „Аерофлотові" права користуватися американськими летовищами. Вважають, що такі переговори почнуться в середині вересня.

ЛЄХ ВАЛЕНСА ТА 53 активісти забороненої профспілки „Солідарність" звернулися до польського уряду з вимогою звільнити Тадеуша Єдинека, якого посуджують в державній зраді. Т. Єдинек був керівником одного з відділів „Солідарности".

У КОБЛЕНЦІ ПОЧАВСЯ суд над 36-річним жителем Західньої Німеччини Францом Артуром Роскі, якого обвинувачують в тому, що з 1971 до липня 1984 року він був агентом східньонімецької розвідки. Під час арешту він був працівником прикордонного відділу міністерства внутрішніх справ Західньої Німеччини в Кобленці. Як твердить прокуратура, Ф. Роскі передавав розвідувальній службі Східньої Німеччини дані про своїх начальників, а також документи, що стосувалися охорони кордону та інші секретні матеріяли.

ЄРЕМІЯ ТАБАЇ, президент республіки Кірібаті, розміщеної на островах Гілберта в Тихому океані, повідомив, що його країна дозволила совєтським рибалкам ловити рибу в своїх територіяльних водах. За це СССР обіцяв щороку платити Кірібаті 2.4 мільйони долярів. Республіка Кірібаті стала першою країною в південній частині Тихого океану, яка надала Совєтському Союзові право ловити рибу у своїх водах. Ні для кого не є секретом, що совєтські рибалки займаються не лише риболовецьким промислом. Вони, безумовно, скористаються ласкавим запрошенням президента Є. Табаї. І не виключено, що за рік-два на одному з островів Карібаті появиться перша військово-морська база СССР у південній частині Тихого океану.

ЛЕЙТЕНАНТ ВІЙСЬКОВО—повітряних сил Болгарії Мислав Кірмов і льотчик цивільної болгарської авіяції „Балконар" Босан Боєров піднялися на гелікоптері сільськогосподарської авіяції і приземлилися в 59 км на південь від грецько-болгарського кордону. Діставшися до міста Салоніки, болгарські льотчики попросили політичного притулку в консуляті ЗСА.

ПРАВІ, ЦЕНТРИСТСЬКІ І ЛІВІ партії Чіле оголосили про прийняту ними угоду, метою якої є відродити в країні демократичний уряд. Це перша подібна угода за 12 років безперервного військового правління. Угоду підписали керівники 11 партій. Договір закликає збройні сили країни підтримати всі політичні групи під час перехідного періоду від диктатури до демократії.

В ЖЕНЕВІ ПОЧАЛАСЯ конференція держав учасниць договору про нерозповсюдження нуклеарної зброї, підписаного в 1968 році. На сьогоднішній день договір підписали 130 країн, включаючи провідні нуклеарні держави: ЗСА, СССР і Великобританію. Китай і Франція, які також володіють нуклеарною зброєю, відмовилися поставити свій підпис. На конференції буде обговорено питання про гарантії того, що нуклеарна технологія, призначена для використання в мирних цілях, не буде використана країнами „третього світу" або терористичними групами для створення атомної зброї.

А. КАПУСТА ВІДІЙШОВ ВІД ПРАЦІ В ДЕРЖАВНОМУ ДЕПАРТАМЕНТІ

Вашінгтон (ІСНО). — На початку червня ц.р. Алвин Капуста, спеціяльний дорадник у справах совєтських національностей в Бюрі Дослідів і Аналізи Совєтського Союзу та Східньої Европи Державного департаменту ЗСА, зрезигнував зі свого становища після 30-ти років служби у федеральному Уряді. Перед тим, як він поступив на працю до Державного департаменту А. Капуста відбув дворічну військову службу в американської армії, де був призначений до 302-ої компанії військової розвідки.

А. Капуста народився в Максі, Північна Дакота, в родині еміґрантів зі Східньої України, які залишили рідні землі через переслідування їх царською Росією за їхню приналежність до Баптистської Церкви. В Північній Дакоті він закінчив учительський коледж зі ступенем бакалавра, після чого учителював там два роки. Повернувшись з військової служби в Кореї, А. Капуста продовжував студії в каліфорнійському університеті в Барклі та здобував там ступінь магістра в ділянці славістичних мов та літератури.

В 1956 році А. Капуста поступив на працю в закордонній службі ЗСА та згодом був призначений до амбасади у князівстві Люксембург, де перебував від 1959 до 1964 років. Його наступним призначенням закордонної служби був Рагун, Бурма, де від 1968 до 1970 років він виконував обов'язки другого секретаря політичної секції американської амбасади. У висліді кількарічних студій афганістанської мови Дарі, А. Капусту перенесли до американської амбасади в Кабулі, Афганістан, на становище першого секретаря політичної секції амбасади, де він перебував до 1974 року. Звідти він часто робив офіційні поїздки до Індії, Пакістану та Ірану.

В 1974 році він повернувся до Вашінгтону на працю до Державного департаменту в бюро східньоевропейських та совєтських справ, де він займав керівні становища та виконував обов'язки публічних зв'язків, в засяг яких входили часті офіційні закордонні поїздки та поїздки по цілій Америці.

В квітні 1982 року А. Капуста зорганізував секцію національностей Совєтського Союзу при Бюрі Аналіз Совєтського Союзу та Східньої Европи та очолював її, займаючи становище спеціяльного асистента для національностей СССР. Цілі, які поставлено перед новоствореною секцією були: вивчення, аналізування та звітування про національні відносини в Совєтському Союзі. Ця секція наголошує багатонаціональний склад СССР та виготовляє звіти про події й життя 30 національностей та понад 100 етнічних груп, які входять в склад СССР.

(Закінчення на стор. 4)

В АМЕРИЦІ

ВЕЛЕТЕНСЬКА інтернаціонально розміщена фірма хемікалій Юніон Карбайд, у наслідок катастрофального випадку в Бгопаль, Індія, де минулого грудня отруйний газ з філії цього хемічного комбінату спричинив смерть двох з половиною тисяч індусів, робітників та мешканців в околиці комбінату, — хоч із запізненням, старається сконсолідувати свої ресурси, які значно потерпіли через судом накладені грошові кари й відшкодування потерпілим. Щоб не опинитися на межі банкрутства, фірма оголосила в середу, 28-го серпня, „драстичну консолідацію". Вона замкне багато філій, з яких не було прибутків, звільнить з праці 15 відсотків високоплатних працівників з керівного персоналу в самому осідку фірми в ЗСА і спише зі свого кошторису понад один більйон долярів, як фінансову втрату тільки цього року.

ЗБІЛЬШЕННЯ ПОЧАТКОВОЇ заробітної платні учителів у стейті Ню Джерзі стало дійсністю, коли в стейтовій Асамблеї в Трентоні пройшов законопроєкт про мінімум платню, що становитиме тепер 18,500 долярів річно для всіх учителів публічних шкіл стейту. На початку вересня цей законопроєкт пройде через стейтовий сенат і його рало підпише губернатор стейту Томас Кейн. Законопроєкт включає також грошову заохоту для визначних учителів, що становитиме „бонус" на одну тисячу долярів. Учителів, які скористають з цього законодавства, в стейті є 18,000 осіб.

ПРЕЗИДЕНТ РЕҐЕН, який відпочиває тепер в Санта Барбара в Каліфорнії, відкинув прохання представників американської черевичної промисловости ввести „квоту" на ввіз взуття з закордону, яке є дуже дешеве, і з цим імпортом тяжко витримати конкуренцію місцевим американським фабрикам взуття. Президент відкинув благання шевців-продуцентів на тій підставі, що ці заходи „протекціоналізму" для американських виробів будуть „неефективні й екстремно коштовні". Різниця в цінах на черевики з закордону і американські існує тому, що американському робітникові треба платити в кілька разів більше за роботу, як робітникові в таких країнах, як Південна Корея, Тайван, Гонк-Конг та в інших звідки напливають значно дешевші і ліпші вироби широкого вжитку на американський ринок. Зокрема Президент згадав про квоту на черевики не з гумовими підошвами, що така квота коштувала б „убогим американцям три більйона долярів", бо бідні мусіли б купувати дорожчі американські черевики, що без конкуренції з закордону пішли б у ціні ще вище й вище, не кажучи вже про гіршу їх якість.

ТРИ ПОВЕРХИ ПІД ЗЕМЛЕЮ під будівлею Ґренд Централ Термінал у Ню Йорку (на 42 вул.) серед поставлених там і залишених напризволяще для перехування старих вагонів залізниці, в цих вагонах поселилися на нічліг деякі бездомні нюйоркчани, що чи то з необережности, чи то навмисно запалили чотири таких вагонів. Цей вогонь, що розгорівся, зупинив цілий вуличний рух у великій дільниці Мангаттену, в середу, 28-го серпня, припинивши рух залізниць, що довозять працівників з підміських околиць до Мангаттену, особливо з Довгого острова. Від вогню загорілися ще 16 поставлених там вагонів. На думку пожежного інспектора, вогонь таки був підпалом, бо він одноразово запалав у чотирьох протилежних кінцях цього вагонного сховища. Щоб погасити пожежу, потрібно було понад сотню пожежників, що боролися з ним кілька годин, з 5-ої години ранку починаючи. Щойно у пообідніх годинах вдалося цілком налагодити публічну транспортацію в місті.

У зв'язку зі святом Дня Праці „Свобода" не появиться у понеділок, 2-го вересня. Чергове число газети друкуватиметься у вівторок, 3-го з датою 4-го вересня. В понеділок бюра Головного Уряду УНС і видавництва „Свобода" будуть закриті.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

День праці — кінець вакацій

Це вже давні часи, коли 1-го травня щороку маршували вулицями великих міст святочно вбрані робітники, маніфестуючи свою гордість з приналежности до робітничої кляси. Тодішні соціялісти різних мастей вважали 1-ий травень своїм святом, але робітники й не-робітники, соціялісти й не-соціялісти придивлялися тим походам співчутливо і прихильно, шануючи людей, що жили з праці своїх рук. Ці першотравневі маніфестації були здебільша дуже мирні, походи йшли з оркестрами і тільки рідко коли в якійсь країні доходило до конфлікту з поліцією. Большевики дощенту здискредитували першотравневе робітниче свято. Вони взагалі спеціялісти у деструкції. Україна славилася була, як „житниця Европи", а большевики перетворили її у 30-их роках у цвинтарище мільйонів, померлих із голоду. У Польщі між двома світовими війнами була прегогана національна політика. Але їсти було вбрід і всі крамниці були повні всякого краму. Тепер у цілому Совєтському Союзі крамниці порожні або продають барахло, а поляки заздро споглядають на відносини у Мадярщині чи Східній Німеччині, де державних бюджетів не пристосовано до совєтських п'ятирічок і тому там краще, як у совєтському „раю" та інших сателітських країнах. Перший травень в СССР перетворено на військову казенну параду, на яку поліцією і парткомітетами зганяють робітників і шкільну молодь, щоб вони маршували аж після війська, як декорація.

В Америці нема релігійних свят, крім Різдва і Великодня та Великої П'ятниці, зате є різні інші вільні від праці дні. До них належить День Праці у перший понеділок вересня. День Праці обов'язковий для всіх стейтів і поняття праці в Америці охоплює не тільки робітничий стан, а взагалі всіх, що складаються на систему вільної економіки. Відомо, що в Америці мільйонери не спочивають на лаврах своїх маєтків, тільки мають або політичні амбіції й стараються за виборні пости на високі становища в країні, або керують преріжними компаніями й корпораціями, або займаються харитативною діяльністю. Тому американський День Праці є насправді днем усього працюючого світу, робітників, службовців і хлібодавців.

Але як усе у світі зміняється і дістає інакше значення й інше обличчя, так і американський День Праці затратив у практиці своє первісне значення — маніфестаційного поклону працюючим людям. Тепер День Праці є днем відпочинку. Призначено його на понеділок зумисне на те, щоб створити триденний „довгий кінець тижня". Темною сторінкою того триденного дня відпочинку є наче традиційні масові автомобільні катастрофи із сотнями жертв, бо Америка є „країною на колесах" і хто тільки змоторизований — використовує ці три вільні від праці дні на виїзд в гори, над море, у відвідини до рідних і приятелів, і вся густа сіть шляхів між двома океанами заповнена автомобілями й автобусами.

День праці має ще те особливе значення, що це наче межовий стовп між дозвіллям та поворотом до осінньо-зимової звичайної праці. День праці започатковує вересень, а у вересні лунає оклик „діти до школи". Тільки дуже нечисленні високі школи пересувають початок нового шкільного року аж до жовтня, — вересень є початком шкільної науки і вересень є відновленням громадської активности. У вересні повертається теж з літніх ферій Конґрес і розгорнеться у всій повноті політична праця законодавців та передвиборча кампанія кандидатів на різні виборні пости.

Нам, українським поселенцям День Праці пригадує два — повторювані щороку — ті самі гасла: 1) щоб батьки подбали про записання дітей або до приватних церковних українських шкіл, або до шкіл українознавства і 2) щоб усі клітини зорганізованого українського громадського життя віджили, відновилися і почали діяти не лиш по лінії своїх формальних статутів а по лінії імперативу української національної рації: шукати згоди, співпраці, гармонії й одного фронту проти спільного ворога. І тому й тепер у цей американський День Праці 1985 року можна повторити щорічний заклик і щорічне бажання: використайте батьки й діти цих три дні „довгого кінця тижня" для відпочинку і дозвілля, — дбайте, щоб у тому „довгому кінці тижня" не спричинити собі й іншим ніякого лиха, — і вертайтеся з триденного відпочинку кожний на своє місце із власними обов'язками, супроти себе, своєї родини, своєї громади. День Праці — це наче Новий Рік, бо він започатковує новий сезон праці: Хай вона буде якнайкраща.

Олександер Татомир

ЧУЖИНЕЦЬ ЗА ІСТОРИЧНУ ПРАВДУ

Історія — це наука про минуле народів, про їхні релігійні, політичні, освітні, національно-культурні та господарські осяги, про перемоги й невдачі, про визначних провідників, що витиснули печать свого духа на житті людства.

Історія користується достовірними і численними джерелами та намагається об'єктивно змальовувати минуле. Недаром древні римляни говорили, що історія — це вчителька народів.

Крім об'єктивної історії, особливо в новітніх часах, появилося багато псевдоісторій, які промовчують, перекручують та фальшують історичну правду. Під цим оглядом веде перед червона Москва й інші комуністичні держави. Не грішать правдомовністю і теперішні польські комуністичні історики, що вже давніше з причини національного шовінізму й імперських мрій насилували правду.

Польська історія України

У 56-му томі „Історичних Зшитків" з 1981 року, що їх видав польський Літературний Інститут у Парижі, находимо рецензію відомого приятеля українців Юзефа Лободовського на монументальний твір п.н. „Історія України" Владислава Сєрчика. Ця наукова праця на 500 сторінок друку появилася у 1979 році у „Народному Інституті імени Осолінських" у Польщі. Вона є першим виданням з цією тематикою. Рік вчасніше автор видав об'ємисту й добре удокументовану книжку п. н. „Гайдамаки" яка, не зважаючи на те, що появилася в комуністичній Польщі, має поміркований тон, зближений до правди.

Лободовський твердить, що Сєрчик дуже поважно потрактував історію України. Постійно покликається на документи, наводить джерела, бере до уваги політично-суспільну, господарську і культурну проблематику. В книжці находиться багато ілюстрацій, географічних карт і етнічних назв. Автор незвичайно об'єктивний, якщо йдеться про давні часи, в яких зробив тільки кілька менших помилок, що найбільша з них дає фальшиву оцінку Мазепи. Сєрчик значно поменшив постать великого гетьмана — правдоподібно під впливом Москви — здогадується Лободовський. Автор пише, що Мазепа аж в останній хвилині рішився разом зі шведами виступити проти московського царя Петра І, а це не згідне з правдою. Він не дав теж вдоволяючого опису битви під Полтавою. Про поразку козаків і шведів рішила не подвійна кількість московського війська, а артилерія, якої шведи майже не мали.

Автор скомпромітувався

Працю Сєрчика, як історика, компромітує 200 останніх сторінок книжки, де йде мова про Україну від першої російської революції в 1905 році по сьогодні. Від большевицької жовтневої революції 1917 року автор затрачає всякий об'єктивізм. Історична праця стає пропагандивною агітківою, взятою живцем з промов і проклямацій Політбюра, — каже Лободовський.

Генеральний спротив українських хліборобів колективізації автор описує як діяльність „кулацької" меншини. Про жахливий голод, що спричинив смерть мільйонів селян, про масові депортації на холодну північ, Сєрчик мовчить. Це відноситься теж до терору, що винищив поголовно українську інтеліґентну верству. З розділу про 60 років культури українського народу зовсім зникли київські неоклясики, з вийнятком Максима Рильського, що підкорився владі. Микола Зеров, Драй Хмара, Филипович для автора не існують — стверджує Лободовський. В книзі немає жадної згадки про буйний розвиток галицької літератури в 1921-39 роках, як теж про еміґраційних письменників. Сєрчик захлистується успіхами соціялістичного будівництва, буйною продукцією тощо. Промовчує, що діялося в початках німецько-совєтської війни. У нього УПА є вислідом національних настроїв фашистів і зрадників. Пише про смерть Петлюри без згадки, хто її спричинив. Не робить найменшого натяку, що Бандеру вбив совєтський агент кільканадцять років після війни. Пропустив численні політичні процеси в останніх 40 роках. Часи совєтської влади в Україні змальовує в райдужних кольорах — одним словом соціялістична утопія стала раєм на землі.

Лободовський наголошує, що в кінцевих 200 сторінках праці, Сєрчика скандально покинув об'єктивізм чесного історика. Інша справа — коли б він писав згідно з правдою, тоді його книга ніколи не була би апробована. Найкраще, коли б автор закінчив свою працю перед большевицькою революцією, а так вона стала жахливим фальсифікатом, який одобрила шанована колись історична інституція з імпозантним рекордом об'єктивних видань на високому рівні у минулому сторіччі.

Поневолені народи не боролися за Росію

Сєрчик говорить неправду, коли твердить, що в часі останньої війни народи Совєтського Союзу спільною обороною країни перед наїзником виявили ще повніше зрозуміння тісної співпраці та дружби. Лободовський каже, що в дійсності було зовсім інакше. Доказом на те — поведінка татарів, калмиків, кубанських і донських козаків, кавказців та українців. Згодом настрої змінилися з причини расистського й жорстокого трактування населення гітлерів-

(Закінчення на стор. 3)

Михайло Ільків

ЗАСТІЙ У СОВЄТСЬКІЙ ЕКОНОМІЦІ

У пресі ЗСА час від часу появляються статті на теми господарського поступу в Совєтському Союзі. В наголовку статтей, звичайно вживають назву „Совєтський Союз", але в змісті зміняють на „Росію". Це як правило, хоч поправляють при зверненні уваги. Ця тематика в американській пресі — це добрий почин, з двох причин, а саме; познайомлення широкого загалу ЗСА з директивною системою господарювання, в СССР з одної сторони, і друге, що найбільш правдоподібно, це може розвинути ширшу дискусію про східньоевропейські справи. Така полеміка переконала б ще багатьох що „Совєтський Союз" це не є Росія, але п'ятнадцять різних республіок, з іншими мовами, історією, традицією. У Совєтському Союзі є багато діялектів, та різних релігійних вірувань. Отже в цілості — Совєтський Союз — це складний цивілізаційний комплекс.

Вертаючись до справи застою у совєтській економіці знавці погоджуються з фактами, що: слабий урожай через кілька років, знижені ціни на експортові вироби, зменшення показників промислової продукції, незацікавлення робітника в продуктивності, малі інвестиції капіталу в промисловість першої потреби, вважаються сьогодні головними проблемами в совєтському господарстві. Застій у видобуванні нафти, що спадає приблизно 616 мільйонів метричних тонн річно наносить також чимало клопотів. Далі і те, що ціни знизилися на нафтові вироби в світі, тож ціни на ці самі продукти Совєтського Союзу повинні б до них достосуватися. До застою в совєтському господарстві причиняється також те, що сировці, такі як; ропа нафтова, газ, вугіль та інші є далеко від промислових осередків. Наведені вище — це лише деякі фактори, що причиняються до господарського застою, і які загально дискутуються в пресі, та з пляновиками совєтської економіки.

Щоб запобігти господарській кризі уряд реорганізує підприємства на нових формах, перевишколює та обіцює більшу винагороду для робітників, щоб тільки піднести продуктивність. В дискусії над цими справами висловлюється також думки про більше вільний ринковий обмін, подібно як це є на Мадярщині чи Китаю. Такі експерименти мали місце в СССР в 1921/30 роках, в яких випробовувано дві форми економічної політики — „воєнний комунізм" і „нову економічну політику — НЕП". Перехід до НЕП-у, головно в Україні означав допущення приватного капіталу в галузі промисловости і привернення ринкового обміну. Це поліпшило життєві умовини робітників, дало сировину, яка приспішила загальний ріст господарства України. Одначе це не подобалося „партійним ідеологам" і вони привернули „воєнний комунізм", що діє посьогодні. Отже, будь-які зміни насьогодні в господарській системі СССР хоч дуже далекі, але в деякій мірі близькі.

Справа в тому, що продукція першої потреби в бюджеті Совєтського Союзу все була другорядною. Першенство має військова ділянка. Метою совєтської комуністичної системи — підбити світ, а не вдоволити потреби людини. На продукцію воєнних засобів потрібно великих коштів, і це причиняється до господарського застою у цій країні. З другого боку велика військова промисловість мілітаризує суспільство, і унапрямлює його на війну, хоч такої загрози немає для даної країни.

Кризові процеси в директивній системі господарювання існували від початку совєтської влади. В свій час вони були зв'язані з колективізацією сільського господарства в Україні, за яку наша батьківщина заплатила високу ціну, понад шість мільйонів душ: дітей, жінок і чоловіків голодом вимордованих. З колективізаційної кризи совєтська економіка не уздоровилася, і сьогодні змушена купувати великі тонажі зерна за кордоном. Через урбанізацію населення підірвано також сільське господарство. Велика частина технічного устаткування, стоїть на полях, ржавіє, непридатна до ужитку. Немає частин, щоб це направити. За статистикою від 1976 до 1980 років сільське господарство одержало 1.8 мільйона тракторів, фактично одержало тільки 33,000. При чому великі трактори постійно винищують ріллю. Перевишколено 1.14 мільйона персоналу для сільського господарства, а фактично персонал збільшився тільки на 32,000. Отже ця хронічна криза колективної системи господарювання є давною і щораз більше занепадає.

Отже, совєтські пляновики здають собі справу з того, що поліпшити директивне господарювання можна тільки дорогою основних господарських реформ; головно привернениям приватної власности, вільним ринковим обміном, і свободою людини. Як довго таких змін немає, так довго господарський застій погіршуватиметься, у висліді чого мусить прийти до розподілу імперії.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про ясні промені

Дуже хочеться, принаймні часом, не писати про темні сторінки життя, про все те, що болить і турбує, а находити його ясні промені, які завжди існують, хоча їх не кожному судилося завважити.

Ось так воно і є з нашою найбільшою болячкою, що постійно всіх нас турбує і наводить не дуже веселі думки — а це із українською мовою.

Недавно ми поверталися з відвідин на одній із нечисленних уже „оаз" українства у літніх місяцях і, як звичайно, зійшла розмова на цю болючу тему. Водій авта — людина „під сороківку" — трохи облив зимною водою наше захоплення тим закутком, де ще ціла велика гурма малих дітей з матерями, щебече цілий час по-українськи та навіть ні одна із цих матерів не мусить щораз звертати дітям увагу якою мовою вони говорять. „Так воно є" — погодився з нами чемно наш водій — „але ми вже не говоримо так добре українською мовою, як ви, а наші діти будуть ще гірше говорити, а їхні діти ледве чи будуть ще цю мову взагалі знати".

„Це природне явище і з ним не має як боротися," — заявив він.

Воно правда, що такого розвою подій можна сподіватися і докази цього маємо вже і тепер не в одному випадку. Є однак тут і там ясні промені надії, що може бути також інакше і що при послідовности, а передусім при добрій волі можна вдержати і плекати українську мову навіть там, де частина родини не є українською.

Один із цих ясних променів приніс нам стрункий кароокий юнак із далеких канадських піль. Він, дитина четвертого покоління українців у Канаді з матір'ю не-українкою і дідом, фляманського роду. А не зважаючи на це у нашого юнака взірцева українська мова якою, — як сам каже — говорить ціла родина із матір'ю включно.

Ба, що більше наш молодий друг написав один із перших своїх спроб віршування українською мовою до того улюбленого діда фляманського роду.

„Діду...
Памятаєш, коли ми разом на прохід ходили?
Пам'ятаєш, коли ми разом в городі працювали?
Пам'ятаєш, коли ми разом бавились і веселились?...

а далі читаємо „Діду...
Пам'ятаю всі твої казки, історії, питання і поради.
Пам'ятаю, Діду...

Дякую!

Отож — чи не є це доказ, що можна і молодій людині вивчити українську мову та ще і нею гарно орудувати.

А з цим ясним променем з Вінніпеґу пригадався нам інший, з далекої Европи. На пластовому таборі двох хлопчиків з ясними голівками та щирим усміхом бездоганно щебетали українською мовою. А вони — мешканці Еспанії - конкретно Катальонії, у яких батько еспанець, а мати українка. Батько вивчив також українську мову і таборує разом із своїми синами.

А коли розповідаємо про ці випадки у редакції нам розказують, що на Союзівці на тенісовому таборі буває учасник аж з Південної Америки якого батько не-українець, але хлопчина говорить плавно по-українськи.

Вкінці сьогодні, несподівано роз'яснило наші роздуми повідомлення з американської преси, про висліди студій над уживанням серед дітей двох мов. Вони доказують, що двомовність сприяє інтелектуальному розвоєві і тому треба її плекати та її сприяти.

Цих лиш кілька прикладів указують на це, що ми не повинні потапати в хмарах песимізму, а навпаки — шукати за цими ясними променями, що проймають нас вірою у майбутнє української мови.

О—КА

Мирон Сурмач — пасічник

Як стати пасічником?

Уже тридцять років минуло, коли я став пасічником. Не знаю чи є, що на світі корисніше, приємніше як мати на своєму городі кілька вуликів. От, купіть собі або самі зробіть вулик, рамки, рукавиці, димар і сітку. Замовте один рій бджілок з маткою; все це може коштувати найбільше 200 долярів. І з цією хвилиною ви станете пасічником. І будете ним доти як лиш довго вам захочеться ним бути.

А бджілки з вами будуть так обходитися, як ви з ними. Як ви будете закурювати смердячим димом і при відчиненні вулика будете робити галас або придушите їх рамками — вони цього не злюблять і постараються вас відігнати геть, не зважаючи бідолахи, що віддають своє життя, щоб рятувати своїх сестер і матку.

Якщо ви не маєте алергії, то бджоляна отрута не є шкідлива. Але коли у вас артрит, то напевно його позбудеться. Так про це писали д-р Микола Гайдак і д-р Джарвис, ствердивши, що пасічники не мають артриту.

Один вулик може вам дати 100 фунтів меду або більше. За два роки — продаж самого меду зверне вам ваші кошти. Крім меду ще можете мати віск на писання писанок, прополіс, що сприяє загоюванню ран, пергу на скріплення капілярій — маточне молоко для відмолодження. Я це попробую, коли постаріюся, але за сім років, коли я вже буду мати сто літ.

Це я вичитав з книжки „Довідник Пасічника", що мені прислала пані Ганна

(Закінчення на стор. 3)

Михайло Лоза

УЛЯНА КРАВЧЕНКО

V

В часі, коли Уляна Кравченко перебувала у Львові, найбільш припали їй до вподоби (під ідеологічним оглядом) твори Івана Франка. Роки перебування Уляни Кравченко у Львові якраз сходяться із появою перших поетичних творів Франка — таких як „Наймит", „Беркут", „Каменярі". Про вплив Івана Франка на Уляну Кравченко найкраще довідаємося таки з її спогадів про Франка: „Щирий друг і приятель". Там пишеться:

„В семінарії між товаришками почувалась я самітньою, кріпилася я словами поета і передчуттям, що стрінемося в житті. Найсильніше вражали мене, молоду дівчину, поезії 'Беркут', 'Наймит', 'Каменярі'. Гаряче бажала пізнати поета, автора полум'яних строф. Бажання не здійснилося: Франко мав за собою арешт, був поліційно і судово переслідуваний, а я мешкала в представника влади, судового радника. Ореол революціонера, борця за ідею, приваблював мене. Молода, вольнодумна дівчина у своїм захопленні до літератури та революційних ідей бачила в ньому ідеал. Не признаний тоді ще офіціяльно провідником у літературі, він був для мене тим, котрий вводить у поезію нову форму і новий зміст. А що в творах живе поет, в моїй уяві поставав портрет Франка. Гимн 'Вічний революціонер' найкраще характеризував його постать та окреслював мені духовне обличчя сильного індивідуальністю Каменяра, який - порвавши коло темноти — показує людям новий шлях". (Уляна Кравченко, Твори, Київ, 1958, стор. 429).

Мрія, щоб стати письменницею зродилася в Уляни Кравченко ще в Миколаєві. З цього огляду вказаним буде зацитувати одне місце із „Хризантем":

„Пополуденні години призначені на навчання з учителькою Учік (Utschik). Вона німкеня, інтеліґентна, вища рівнем знання від тутешніх жінок. Залюбки по лекції говорить зі мною ще про літературу. Про одне з моїх завдань сказала: 'Можна цю річ друкувати'.

Це, здається, спонукало мене переглянути свої картки-записки. З датою 1872 року знаходжу монографійку рідного містечка, ну — і свою автографію. Деякі сторінки збереглись і досі в мене, і я пробую скласти цілість". (Стор. 27-28).

(Примітка: Уляна Кравченко, як була вже згадка, вчилася приватно. Учителі приходили до неї. В іншому місці „Хризантем" У. Кравченко називає таких ще своїх учителів: Коренець, Галань, Петро Лабовський, його дружина Вільгельміна. Стор. 33-34).

Письменницькі здібності Уляна Кравченко одідичила по батькові, який, — як стверджує сама дочка, — писав вірші і прозою.

Хоч літературні спроби (маємо на увазі — перші) відносяться до юних ще років, то шлях, яким Уляна Кравченко почала входити в українську літературу, почався в семінарії у Львові. Свої писання того часу Уляна Кравченко давала до перечитання учителеві української мови Омелянові Партицькому, який був рівночасно редактором журналу „Зоря". В тому журналі було надруковано оповідання початкуючої письменниці „Калитка" (число 1-2 за 1881 рік.). Уляна Кравченко признається, що їй приходилося досить важко писати по-українськи, але вона настирливо працювала над поліпшенням знання української мови і вкінці вийшла переможцем. В автобіографічному творі „Спогади учительки" в одному місці сказано:

„Я знаю, чого нас у школі вчать, — і знаю, що деколи легше писати польською, чи навіть німецькою мовою ніж рідною. — Хоч ми в семинарі мали щирого професора української мови та всіх інших предметів, мусіли вчитися в чужій мові. Так майже несвідомо та без ніякого труду писала я і польські шкільні завданя віршами; учителька варшавянка пані Махчинська мала на мене велику надію; усе договорювала: — 'Аньолечку, ти наша майбутня Ожешкова та разом і Конопніцка'. Однак мене не заманювала ця легкість у писанні й заохота вчительки; навпаки мова вчительки спонукувала мене пильніше зазнайомитися з творами наших мистців слова. — В мене стихійне, вроджене почуття, хто я, і труднощі мене тільки підбадьорували, а не знеохочували". (Уляна Кравченко, Твори, Торонто, 1975, стор. 593-4).

У 1881 році Уляна Кравченко закінчила учительську семінарію, склавщи іспит зрілости. Вакації провела ще в Миколаєві, а після вакацій одержала посаду учительки в містечку Бібрка. Вона мріяла про таку посаду в рідному Миколаєві, на жаль — вільного місця у миколаєвській школі не було. Треба було помиритися з долею і переїхати до Бібрки. Уляна перебралася туди з матір'ю. У Бібрці працювала до 1884 року. Розпочала там працю ще і в шкільному році 1884-85, але на початку того року несподівано перенесено її до села Стоки. Перенесення було великим ударом для молодої учительки — тим більше, що прийшло воно в наслідок інтриг. Уляна Кравченко вдавалася до шкільних властей з надією, що вони відкличуть своє рішення, але її старання показалися даремними. Молода учителька-ідеалістка опинилася перед альтернативою: прийняти працю у Стоках, або втратити її зовсім. Уляна Кравченко рішилася переїхати до Стік. Але про це згодом. Покищо затримаємося ще в Бібрці. Умови праці у Бібрецькій школі не можна назвати сприятливими. Про свої переживання з того часу Уляна Кравченко розказала в автобіографічному творі „Спогади Учительки" і частинно у іншому такому творі „Із записок учительки". Обидва ці твори поміщені у Торонтонському виданні творів Уляни Кравченко, з 1975 року, стор. 553-680.

(Продовження буде)

РЯД ПРИКОРДОННИХ ІНЦИДЕНТІВ погіршив і без того напружені відносини між Коста-Рікою і Нікарагуа. Речники костаріканського уряду заявили, що літаки і гелікоптери Нікарагуа декілька разів за останні три місяці порушували повітряний простір Коста-Ріки. Сандіністи повинні нести відповідальність за 34 великі прикордонні сутички, включаючи напад на поліцейський патруль на території Коста-Ріки, в результаті чого були вбиті два поліцейські.

ДО МОСКВИ ВІДЛЕТІЛА спеціяльна група медичних експертів для вивчення можливих шкідливих наслідків вживання проти американських дипломатів „шпигунського порошку". Експерти візьмуть проби у місцях проживання дипломатів, у приміщеннях амбасади та в автах, щоб визначити концентрацію хемічної речовини і дослідити, чи шкідливий цей порошок для здоров'я людей. Державному Департаментові доведеться піти на додаткові витрати і значно скоротити кількість совєтського персоналу в американських представництвах.

50,000 ДОЛ. ЗА 10 ДОЛ.

У ВІЦІ ВІД 25 РОКІВ ЗА 10 ДОЛ. (МАЙЖЕ 33 ЦЕНТИ ДЕННО) МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ МОЖНА ЗАБЕЗПЕЧИТИСЯ НА 50,000 ДОЛ., ПРИДБАВШИ 5-РІЧНУ ТЕРМІНОВУ ГРАМОТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ПО ІНФОРМАЦІЇ СЛІД ЗВЕРТАТИСЯ ДО МІСЦЕВИХ СЕКРЕТАРІВ, АБО ПИСАТИ ДО ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ В ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

„Україно рідна, про тебе пісню я співаю"

Дебют Оксани Рогатин-Макогон на Союзівці.

На відпочинково-культурній оселі Українського Народного Союзу Союзівка виступила в суботу, 3-го серпня ц.р. співачка-солістка з Торонто Оксана Рогатин-Макогон.

Перший самостійний концерт О. Рогатин-Макогон в ЗСА виявив багатосторонність її таланту: музикальність, вільність переходу з клясики до музики легкого жанру, сценічну невимушеність, граціозність рухів.

Молода співачка вже з першої хвилини свого виступу привернула увагу вакаційної публіки. Сильним, милозвучним голосом, особистим чаром і вміло побудованою програмою концерту солістці вдалося захопити слухачів, викликати в них естетичне задоволення та причарувати їхні серця.

Інновацією вечора була перша частина програми - повна ностальгії екскурсія по Україні. Це словесно-музичний монтаж, в якому солістка безперервною акцією, нарацією і сольоспівом перенесла уяву присутніх в рідні сторони нашої батьківщини.

Зокрема ця частина концерту відрізнялася від інших того роду сольових виступів — в ній, немов в композиції, домінував від початку до кінця ляйтмотив:

„Україно рідна
Про тебе пісню
я співаю
Україно, рідний
милий краю
В моїх піснях тебе
прославляю"...

І полинула зворушлива пісня народженої уже на чужині молодої співачки:

„Хоч тебе не бачила
мій краю
У моїх мріях ти все живеш.
Подих твій душею
відчуваю
Серце в твій полон береш".

В полоні краю, якого ніколи не бачила, солістка почала свою мандрівку з найдальше віддалених східніх земель України. Ніжно й тепло прозвучали у її виконанні „Донецькі ночі" з кінофільму „Квітка на камені". Велично, з гордістю доньки великого українського народу проспівала пісню про місто, що в зелені купається на дніпровських горах - столицю України, Київ (муз. Миколи Дремлюги). Красу і могутність Дніпра передала переконливо в пісні Германа Жуковського „Ой, Дніпро широкий". Наголошуючи період незалежности Західньої України піснею про княже місто Львів - „Хоч приснися мені" Зеновія Лавришина, вдалося співачці передати глибину особистих почуттів автора слів Івана Керницького. Піснями Ярослава Козака „Вітер з полонини", Боєвського „Рідні Карпати" і лемківською народною „На зеленій убочі" немов живими квітами тканою крайкою обпоясала чудові землі Західньої України - Гуцульщину, Лемківщину, Бойківщину. Перейшовши Карпати, заглянула в Закарпатську Україну. Тій маленькій частині соборної України присвятила вона пісні: „Тиха вода", обр. Кропенка, і „Ой піду я, піду" в обробці Мартона. В цю останню пісню солістка вклала стільки краси й чуття, що не залишалося бажати нічого кращого.

На закінчення першої частини концерту, мандрівки по Україні, Окасана Рогатин-Макогон склала духовий подарунок матері-матерів, Україні, піснею Верменича „Чорнобровці". Її проспівала вона не устами, а серцем.

В антракті акомпаньятор Михайло Бубна виконав композицію Франца Ліста „Ля Кампанелля". М. Бубна показав себе не тільки досвідченим акомпаньятором, який зумів дискретно збагатити спів солістки, але й не менш здібним піяністом-солістом. Зокрема в другій половині складного твору „Ля Кампанелля" він заблиснув технічною заавансованістю.

Програма другої частини концерту включала наступні пісні: „Плавай, плавай, лебедоньку" Кирила Стеценка, „Ой, мамуню моя" з опери „Тарас Бульба" Миколи Лисенка, „Ой казала мені мати" з опери „Запорожець за Дунаєм" С. Гулака-Артемовського, „Запроси мене у сни" Володимира Івасюка і на закінчення „Весняний цвіт" Богдана Весоловського.

Дві перші оперні мелодії солістка виконала бездоганно. Володимир Івасюк в пісні „Запроси мене у сни" промовив, в інтерпретації солістки, глибиною притаманного йому ліризму, Богдан Весоловський — романтикою в композиції „Весняний цвіт".

Та найбільшими симпатіями серед пісень другої частини втішалася напрочуд гарно виконана арія з опери „Запорожець за Дунаєм" — „Ой казала мені мати".

На наступливу вимогу слухачів солістка проспівала на „енкор" пісню Кирила Стеценка „Тихесенький вечір".

Свій успішний дебют завдячує солістка, крім згаданих на початку допису прикмет, ясній чистій вимові, умінню не тільки відчувати, але й передавати запал почуттів, індивідуальний інтерпретації пісень, втриманій у рамках композиторських замислів.

У вияві вдячности і признання головний предсідник Українського Народного Союзу д-р Іван Флис запросив солістку з самостійним концертом на літній сезон 1986 року.

Р.К.

Чужинець...

(Закінчення зі стор. 2)

ським наїзником. Сєрчик перечить собі, коли пише про примусове виселення мешканців Лемківщини та Бойківщини в 1946-47 роках тому, що давали всесторонню підтримку воїнам УПА в одязі, харчах, приміщеннях та зголошеними добровільцями. А як перед тим було на Волині й Поліссі? „То деж ті просовєтські симпатії серед населення? — питає Лободовський.

Усі знають про розпачливий стан української національної культури під совєтами й оспівування на кількох сторінках небувалих осягів у цій ділянці під моральним оглядом є огидним і вповні дискваліфікує Сєрчика, який не може виправдатися браком знання, бо під руками він мав українські еміграційні видання, включно з томом англомовної української енциклопедії, друкованої в Торонто в Кадані.

Десятитисячний наклад „Історії України" Сєрчика по кількох днях був розпроданий, що свідчить про велике зацікавлення польського громадянства справами східнього сусіда. Рецензент підкреслює, що початкових 300 сторінок книжки — це дбайливо зладжена історія України, а дальших 200 — це совєтська агітка, яка не має нічого спільного з дійсністю.

• • •

Ми вдячні Лободовському за знамениту оборону правди про Україну. Бажаємо, щоб за його будуючим прикладом прозріла польська спільнота та врешті зрозуміла, що тільки об'єднаними силами обидвох народів ми зуміємо скинути важке московське ярмо та закріпити свою державну незалежність.

Як стати...

(Закінчення зі стор. 2)

Черінь.

Тут подам адресу, де можна замовити книжки про пасічництво, а також про приладдя і бджоли. Приладдя треба мати восені, а бджоли в квітні.

Як це все „Свобода" помістить, то зате постарайтесь придбати передплатника до цеї газети або члена до Українського Народного Союзу.

За книжкою пишіть на таку адресу:
Government Printing Office
Superintendent of Documents
Beekeeping for beginners
Washington D.C. 20402

Приладдя замовляти:
A.I. Root Company, P.O. Box 706 Medina O. 44256
Бджоли: York Bee Co., P.O. Box 307, Jesup, Georgia 31545

У ЗВІТІ ФЕДЕРАЛЬНОГО уряду про види затруднення в Америці, зазначено, що стейт Ню Йорк веде перед в переході з „виробничої індустрії" на „індустрію обслуговування". Змінна стейтова економіка перекинула тисячі працівників від робітничих варстатів по фабриках і майстернях до праці по ресторанах, банках, шпиталях і подібних обслуговувальних місцях, і це є найбільш драматична картина зміни затруднень у країні за останні п'ять років.

ПОСУХА В МІСТІ Ню Йорк несподівано вплинула на кількість пстругів (форель) в ріці Делавер у верхній її течії. Пструги тут вигинули в наслідок підвищення температури води, в якій не може жити риба, що звикла до води значно холоднішої. Температуру в Делавер-ріці регульовано досі виливом надміру вод з водних резервуарів, які забезпечують прісною водою саме місто Ню Йорк. Через посуху з резервуарів води не спускали. Тепер відновити кількість пстругів у ріці — забере чотири-п'ять років.

ЦІЄЇ ДРУГОЇ КАДЕНЦІЇ президента Регена у Вашінгтоні вже не сподівається міністер оборони Каспар Вайнбергер такого успіху із збільшенням бюджету Пентагону, як це було за першої каденції Президента, коли Пентагон збільшив свій бюджет аж на 26 відсотків. Наступні не чотири, а п'ять років не бачитимуть навіть поміркованого збільшення оборонного бюджету, бо Конгрес нізащо не погоджується на ще більші військові видатки від тих, що вже ухвалені. Загально населення Америки теж не розпачається з цього приводу „відносної скупости" до Пентагону, бо мудріше й більш економічне господарювання існуючими фондами в Пентагоні потрібне й корисне, особливо після того, як преса в ЗСА і світі оголосила про зловживання поставщиків Пентагону, які мали нахабство за один звичайний молоток, що коштує 3.50 доляра жалати заплату в 435 долярів і таке подібне.

ЦЕ НЕ „ОСТАННЄ УРРА" від трьох тисяч його адораторів для гіганта алабамської політики, відомого антикомуніста Джорджа Воллеса, чотирикратного губернатора стейту, що якраз повернувся останньої неділі до родинного стейту з успішної операції в Кольорадо. Ентузіястична заля Колізеюму агрикультури в Монтгомері, тут, вітала свого улюбленця з поворотом до здоров'я і з його найбільш правдоподібною децизією йти п'ятий раз на перевибір на керівника цього південного стейту ЗСА. Джордж Воллес, як відомо, був пострелений у хребет якимсь лівим американським пройдисвітом під час президентських виборів у 1972 році, коли він — незалежний кандидат-демократ, дістав понад 10 мільйонів голосів. Відтоді він не ходить.

Чикаґо приготовляється до прийняття „Чайки" та „Веселки"

Українських хор „Чайка" та танцювальний ансамбль „Веселка" з Австралії виїжджають у вересні і жовтні цього року в мистецьке турне по Канаді і ЗСА. Їхній мистецький виступ у Чикаґо відбудеться у середу, 25-го вересня. Спонзором цього турне є УНС. Отже, на Окружний Комітет УНС у Чикаґо припало завдання зорганізувати цю імпрезу. Щоб гідно прийняти наших гостей, запрошено для допомоги представників інших організацій та створено Громадський комітет, який очолив настоятель парафії свв. Володимира і Ольги о. митрат Маріян Бутринський. Сходини комітету відбулись 23-го серпня і на них докладно обговорено плян цілої імпрези.

Гості з Австралії прийдуть до нас із Міннеаполіту, Мінн., в понеділок, 23-го вересня коло 5-ої год. вечора на летовище О'Гер, звідки автобусом приїдуть до приміщень собору свв. Володимира і Ольги коло 6-ої год. вечора. Тут на них чекатимуть люди, які зголосились забрати їх до своїх гостинних домів. Автобусом займеться П. Олексюк, розміщенням по домах — Р. Припхан.

На вівторок, 24-го вересня, заплановано оглядини міста Чикаґо та української околиці, якщо це не буде перешкоджати плянам гостей (правдоподібно, проба чи відвідини знайомих).

У середу, 25-го вересня, відбудеться концерт у 7-ій год. ввечері в авдиторії школи Шопена. Квитки в ціні 6, 5 і 4 (молодь) дол. можна купити в українській книгарні, Ставропігії і Дельті. Для вигоди відвідувачів буде відчинена паркувальна площа парафії свв. Володимира і Ольги.

Квитки відносно дешеві тому, що концерт відбудеться у звичайний день, а також і тому, щоб притягнути на нього якнайбільше число людей.

Після концерту вшануємо наших дорогих гостей із Австралії прийняттям у залі парафії свв. Володимира і Ольги. Вступ для тих, що гостили у себе австралійців, вільний, для інших гостей — тільки 5 дол., від особи.

Просимо зголошувати заздалегідь свою участь у прийнятті у голови Округи УНС М. Ольшанського, телефонуючи на число 227-0590, щоб ми знали, на скільки осіб приготовити гостину.

У четвер вранці, 26-го вересня, наші гості з Австралії від'їдуть замовленим автобусом на дальший свій виступ до Дітройту.

Роман Б. Припхан

РАПТОМ ЧОРНІ ВЕДМЕДІ із західнього побережжя озера Суперіор почали „інвазію" на місто Делют в Міннесоті. З причин, які дивують учених і міську адміністрацію та загально людність, ці чорні ведмеді навідуються все частіше на вулиці міста і в городи та двори, і поліція дістає денно по 20 телефонічних дзвінків від населення, що не дуже раде з таких „милих" відвідин їхнього міста.

ПАРАФІЯ СВВ. ВОЛОДИМИРА й ОЛЬГИ в ЧИКАҐО, Ілл.

запрошує всю Українську Громаду спільно відзначити

ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ ДО ВІЧНОСТИ
св. п. ПАТРІЯРХА ЙОСИФА ІСПОВІДНИКА

СУБОТА, 7-го ВЕРЕСНЯ 1985 р., год. 9:30 рано.

ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРҐІЯ І ПАНАХИДА
для шкільної молоді

НЕДІЛЯ, 8-го ВЕРЕСНЯ 1985 р., год. 10 рано

СВЯТА ЛІТУРҐІЯ І ПАНАХИДА
година 12-та полудня

СВЯТКОВА АКАДЕМІЯ

у парафіяльній авдиторії з участю баритона д-ра ІВАНА РУДАВСЬКОГО при фортепіяновому супроводі д-ра ВОЛОДИМИРА КАССАРАБИ і струнного ансамблю.

З болем повідомляємо Родину і Знайомих, що у ранніх годинах 28-го серпня 1985 р. несподівано відійшов у Вічність наш Найдорожчий і Незаступимий
ЧОЛОВІК, ТАТО І ДІДО

бл. п. інж.
ВАСИЛЬ ДОБЧАНСЬКИЙ

нар. 9-го серпня 1922 р. у Богатківцях, Україна

ПОХОРОН в суботу, 31-го серпня 1985 р. з української католицької церкви св. Михаїла у Ню Гейвен, Кон., о год. 9:30 рано

У глибокому смутку:

дружина — ЕВГЕНІЯ
дочка — ХРИСТЯ МЕЛЬНИК з мужем МИРОНОМ
син — ЮРІЙ з дружиною ОЛЕНКОЮ (з дому Курилас)
внуки — АДРІЯННА, ДАРУСЯ і МАРКІЯН
брат — МИРОН ДОБЧАНСЬКИЙ з родиною в Україні
кузинка — СЛАВКА ДОБЧАНСЬКА БЕНЕВИЧ
свати — ОЛЬГА і СТЕФАН МЕЛЬНИКИ
ОЛЬГА і СТЕПАН КУРИЛАСИ

Замість квітів на могилу просимо складати пожертви на українські цілі.

З глибоким болем повідомляємо Родину і Знайомих, що 29-го серпня 1985 р. відійшла у Вічність по важкій і довгій недузі, на 48 р. життя у Сілвер Спрінґ, Мд. наша Найдорожча Дружина, Мама, Сестра і Тета

бл. п.
ІРЕНА МАРІЯ ТЕРЗІЄВ
з дому ТРАСКА

ПАНАХИДА в п'ятницю, 30-го серпня 1985 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Hines-Rinaldi при 11800 New Hamphire Ave., Silver Spring, Md.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 31-го серпня 1985 р., о год. 10-ій ранку у соборі Пресвятої Родини 4111 Pensylvania Ave., Washinghton, DC а відтак на вічний спочинок на Український Цвинтар-Пам'ятник 4111 Pensylvania Ave. Washinghton, DC.

Горем прибиті:

муж — МИКОЛА
з дітьми РЕНАТОЮ і МИКОЛАЄМ ХРИСТОФОРОМ
брат — ОЛЕКСАНДЕР ТРАСКА з дружиною ІРЕНОЮ
і синами РОМАНОМ і ЯРЕМОЮ
мужа сестра — НЕВЕНА ГРАЖДАНОВ з чоловіком БОРИСОМ у Болгарії
Ближча і дальша родина в Україні, Америці і Канаді.

А. Капуста...

(Закінчення зі стор. 1)

Щоб забезпечити Державний департамент та інші урядові чинники, які визначують напрямні закордонної політики ЗСА, інформаціями про висліди студій секції національностей ССCР, А. Капуста зарядив видавання квартальника „Совєтські Національні Досліди", („Soviet Nationality Survey") та від його заснування мав безпосередній нагляд за його редагуванням. Новий квартальник „Сервей" у стислій і своєчасній формі дає огляд напрямних національної політики Москви та подій в національних республіках.

Протягом останніх трьох років Алвин Капуста читав численні лекції в різних університетах, коледжах, на форумах організацій, які займаються справами закордонної політики на теми національних відносин в СССР, як рівнож про можливості праці в Державному департаменті. Цим же темам він присвячував численні інтерв'ю по радіо і телевізії.

Алвин Капуста володіє українською, російською, французькою, німецькою та афганістанською (дарі) мовами. Він одружений х Кароліною, з дому МекЕверс, медичною спеціялісткою по енторосомальній терапії. Вони мають двох синів.

Восени цього року А. Капуста знову поступає на студії до Мерилендського університету, де він плянує осягнути магістерський ступінь бібліотекарства зі спеціялізацією славістичної бібліографії та керівництва архівами. Його ціллю є приготовити і видати підручних про архіви, презервації та приватні колекції національностей, які входять тепер у склад Совєтського Союзу та підшукати місця для презервації тих архівних матеріялів, які цього потребують. Він рівнож плянує продовжувати читання лекцій на теми національних відносин в СССР та про можливості праці в урядових установах, включно з закордонною службою ЗСА.

Всім, хто має інформації про архіви чи приватні колекції народів, які тепер входять в склад Совєтського Союзу, в першу чергу, українські, як рівнож ті,які бажають організувати виступи Альвина Капусти на академічних чи загальних форумах, слід писати на адресу: Mr. A. Kapusta, 1821 Briggs Rd.; Silver Spring. Md. 20906.

КОЛЮМБІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ в Ню Йорку, який має капіталовкладення у висоті 39 мільйонів долярів у Південній Африці, переведе дівеституру своїх капіталовкладень, про що повідомив Комітет „тростистів" цього університету у середу, 28-го серпня. Цей Комітет поставить свій офіційний внесок на повному засіданні Мужів довір'я університету 7-го вересня ц.р. і всі знаки „на землі й на небі" вказують на те, що голосування відбудеться проти режиму апартеїду в Південній Африці.

ЛОС АНДЖЕЛЕС ловить свого нового „ланцюгового вбивцю", якому приписують небезпідставно вбивство 14-ти осіб в останніх місяцях, але хто він — ще й досі невідомо, хоч уже появився й розповсюджується, складений на підставі свідчень свідків, його портрет-ескіз. Щойно в середу 28-го серпня, діставши анонімне телефонне повідомлення, поліція захопила авто вбивці, яке начебто вживав цей небезпечний злочинець в останніх своїх нападах переважно на жінок. Воно зареєстроване на ім'я 56-річного Била Ґреґорі з Західнього Голливуду, що не є здається, запідозреним у цих злочинах. Пошуки винуватця тривають.

ПРЕЗИДЕНТ САЛЬВАДОРУ Хозе Наполеон Дуарте заявив, що урядові служби заарештували трьох терористів, які брали участь в нападі на кафе у Сан Сальвадорі, в результаті чого були вбиті чотири морські піхотинці з охорони амбасади ЗСА. На пресовій конференції президент Х. Дуарте прочитав листа, висланого президентові Р. Регенові з повідомленням про арешт терористів. Ведуться розшуки ще сімох терористів, запідозрених в участи у нападі на кафе.

ЦЕНЗУС БЮРО ОГОЛОСИЛО 27-го серпня, що кількість „бідних" в ЗСА на рік 1984-ий зменшилася в останньому році на 0.9 відсотка в порівнянні з 1983 роком і становить тепер трохи понад 14 відсотків населення. Американські „бідні" — це ті родини, де на чотирьох осіб річно приплив готівкою до домашньої каси становить 10,609 долярів або менше. В цей сам час середній прихід пересічної американської родини є 26,430 долярів, тобто на 3.3 відсотка вище, ніж попереднього року, що дало право Адміністрації Регена говорити про „тріюмф президентської економічної політики". Це найвищий грошовий зріст приходів для пересічної американської родини від 1972 року.

АМЕРИКАНСЬКІ МІСТА заливає хвиля порнографії, якої вже майже толерувати не можна, тож не диво, що деякі міродайні чинники американського життя стараються цьому протидіяти. Так нещодавно в Індіянополісі, Індіяна, видано адміністраційне зарядження (т. зв. „ордіненс"), що визначує порнографію, як „порушення громадянських прав жінок". На цій підставі місто старалося боротися з лявіною морального бруду по публікаціях, у фільмах, тощо. Але апеляційний федеральний суд визнав міське зарядження „неконституційним", тобто таким, що суперечить Першому Додатковto до Конституції про „свободу вислову" для творців порнографічних матеріялів. Апеляційний суд, що складався з трьох суддів, спирав свою децизію на вирокові судді Сари Е. Бейкер з 19-го листопада минулого року, на цю ж тему, пише „Ню Йорк Таймс" з 28-го серпня.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Спортові Ігрища Молоді

В суботу, 17-го серпня ц.р., на спортових площах і плавацькому басейні на оселі СУМ в Елленвіллі, Н.Й., успішно пройшли 14-ті з черги Українські Спортові Ігрища Молоді, в яких взяло участь біля 250 юних спортовців, членів Проводу і суддів. Вранці, о год. 10-ій, відбулася програма врочистого відкриття Ігрищ: піднесення прапорів, відспівання українського національного гимну і молитви „Боже Великий", запалення вічного вогню та присяги капітанів репрезентацій — СУМ-А, УСВТ „Чорноморська Січ", СТ „Україна", Торонто, і Українського Спортового Клюбу, Ню Йорк.

14-ті Ігрища Молоді були присвячені 60-річчю Спілки Української Молоді і 35-річчя УСО „Тризуб", Філядельфія. З тієї нагоди присутній голова Крайової Управи СУМ-А адв. А. Лозинський виголосив короткий, змістовний привіт учасникам Ігрищ. Від УСЦАК — Схід і Проводу Ігрищ вітав присутніх голова М. Стебельський. Програму і денний наказ відчитав секретар Ігрищ О. Напора. Церемоніялом відкриття Ігрищ вміло проводив технично-організаційний референт Я. Петрик.

Зразу по закінченні врочистого відкриття розпочалися змагання в тьох ділянках спорту: копаного м'яча, відбиванці і легкій атлетиці. Завдяки добрій погоді, досвідченим провідникам і референтам та суддям, усі змагання пройшли коректно й закінчилися врученням переможцям здобутих нагород.

Турнір копаного м'яча

В турнірі взяли участь усі 8 дружин, що змагалися в трьох вікових групах: в групі наймолодших, до 9-ти років, новаки СТ „Україна" перемогли своїх однолітків з УСВТ „Ч. Січ" і таким чином здобули першу нагороду. Переможеним вручено трофей за II-ге місце.

У групі молодших юнаків, до 14-ти років, виступало чотири дружини, які, згідно з вислідами, зайняли місця в такому порядку: СТ „Україна", Торонто, УСВТ „Ч. Січ", Нюарк, СК СУМ „Крилаті", Йонкерс, і СК СУМ, Пассейк.

У групі юнаків до 19-ти років змагалося тільки дві дружини: СК „Крилаті", Йонкерс, перемогли юнаків УСВТ „Ч. Січ", яким вручили відповідні нагороди.

Трофеї найкращих змагунів турніру вручено: Є. Караїнові (СТ „Україна", Торонто) в групі наймолодших, П. Блаженкові (СТ „Україна", Торонто) в групі молодших юнаків і П. Колінському (СК СУМ „Крилаті", Йонкерс) в групі старших юнаків.

Відбиванковий турнір

Змагання проходили в двох групах — юначок три дружини і юнаків чотири. Згідно з вислідами змагань ці дружини зайняли місця в такому порядку: в групі юначок — 1. СК СУМ, Пассейк, 2. УСК, Ню Йорк, 3. СК СУМ „Крилаті", Йонкерс.

В групі юнаків: 1. СУМ — Гартфорд, 2. СУМ — Табір, 3. СУМ — Пассейк, 4. СУМ — Філядельфія. Найкращими змагунами цього турніру вийшли: Х. Яців — юначка і Й. Лучко — юнак.

Легкоатлетичні змагання

Золоті, срібні й бронзові медалі здобули:

Молодші юначки в бігу 60 метрів

1. А. Познахівська (СУМ — Пассейк) — 8.2, 2. М. Палюх (СУМ — Пассейк) — 8.7, 3. О. Білинич (СУМ — Гартфорд.

Скок у довжінь

1. Л. Гаванська (СУМ „Крилаті" Й.) — 11'2. Т. Бокало (УСВТ „Ч. Січ") — 10'10, 3. Д. Гаванська (СУМ „Крилаті" Й.) — 10'8.

Скок у височінь

1. Т. Бокало — 4.0, 2. Л. Гаванська — 3.5, 3. Д. Гаванська — 3.9.

Старші юначки в бігу 100 метрів

1. Л. Нюдий (УСВТ „Ч. Січ) — 13.2, 2. Д. Наконечна (СУМ — Філя.) — 14.7, 3. Х. Наконечна (СУМ — Філя.) — 17.4.

Біг 400 метрів

1. Д. Наконечна — 1:26.4, 2. Р. Провост (УСВТ „Ч. Січ") — 1:27.2, 3. Т. Бокало — 2:21.0.

Скок у височінь

1. О. Лаврів (СУМ — Табір) — 3'3, 2. Р. Букачек (СУМ — Табір) — 3'0.

Скок в довжінь

1. Д. Наконечна — 13'0, 2. О. Лаврів — 11'6, 3. Р. Букачек — 10'6.

Штафета 4 х 100 метрів

1. М. Палюх, Н. Чучак, Д. Перун, Г. Перун (СУМ — Пассейк) — 1.5, 2. Р. Данчевська, Т. Бокало, Р. Провост, Л. Нюдий (УСВТ „Ч. Січ") — 1.7, 3. Л. Голубинська, Н. Барна, К. Лебедь, Д. Голубинська (СУМ — Ню Йорк) — 1.10.

Молодші юнаки в бігу 60 метрів

1. М. Скоцур (СТ „Україна" Торонто) — 7.9, 2. Ю. Козярг (СТ „Україна" Торонто) — 8.0, 3. Г. Зейтун (УСВТ „Ч. Січ") — 8.2.

Скок у височінь

1. М. Прийма (СТ „Україна" Торонто) — 3.11, 2. Р. Кот (СУМ — Пассейк) — 3.9, 3. Д. Рускевич (УСВТ „Ч. Січ") — 3.7.

Скок у довжінь

1. Л. Даня (СТ „Україна" Торонто) — 14', 2. Х. Мамчак (УСВТ „Ч. Січ") — 13.6, 3. М. Прийма — 13.4.

Старші юнаки в бігу 100 метрів

1. А. Денисенко (УСВТ „Ч. Січ") — 11.6, 2. М. Біназеський (УСВТ „Ч. Січ") — 12.4, 3. Т. Чап (УСВТ „Ч. Січ") — 12.6.

Біг 800 метрів

1. А. Денисенко — 3.04, 2. Т. Демчук (УСВТ „Ч. Січ") — 3.12, 3. Л. Михайлюк (УСВТ „Ч. Січ") — 3.16.

Скок в довжінь

1. С. Загнійний (СУМ — Табір) — 16.5, 2. А. Король (СУМ — Табір) — 16.2, 3. М. Томашевський (СУМ — Табір) — 15.0.

Штафета 4 х 100 метрів

1. А. Денисенко, Г. Зейтун, Т. Чап, А. Гарматій (УСВТ „Ч. Січ") — 1.02, 2. Р. Гуменний, С. Загнійний, А. Король, М. Томашевський (СУМ — Табір) — 1.05, 3. А. Сиротніков, Р. Васьків, Х. Мамчак, Е. Малин (УСВТ „Ч. Січ") — 1.09.

Плавацькі змагання

Дівчата 8 — 10 років, 25 метрів вільний стиль

1. С. Шолудко (УСВТ „Ч. Січ") — 21.2, 2. Л. Гаванська (СУМ „Крилаті" Й.) — 26.1.

25 м горілиць

1. С. Шолудко — 24.0, 2. Л. Гаванська — 28.2, 3. Н. Никревич (СУМ — Н.Й.) — 32.0.

25 м грудний

1. С. Шолудко — 27.8, 2. Л. Гаванська — 34.9, 3. Т. Татунчак (УСВТ „Ч. Січ") — 43.3.

25 м метелик

1. Н. Никревич — 33.4.

Дівчата 11 — 12 років 25 м вільний стиль

1. А. Познаківська (СУМ — Пассейк) — 17.5, 2. Т. Бокало — 17.8, 3. Л. Томашівська (СУМ — Н.Й.) — 19.7.

25 м горілиць

1. Л. Никревич — 25.0, 2. Н. Барна (СУМ — Н.Й.) — 28.2, 3. Д. Гаванська — 30.0.

25 м грудний

1. Л. Никревич — 24.3, 2. Н. Барна — 26.0, 3. А. Познаківська — 27.8.

25 м метелик

1. Т. Бокало (УСВТ „Ч. Січ") — 25.8.

50 м вільним стилем

1. А. Познаківська — 39.5, 2. Т. Бокало — 39.8, 3. Л. Никревич — 42.0.

Гінці 4 х 25 м вільним стилем

1. С. Шолудко, Ш. Рикабі, Л. Гаванська, Н. Никревич — 1:38.

Дівчата 13 — 14 років 50 м вільним стилем

1. Р. Провост (УСВТ „Ч. Січ) — 43.0, 2. М. Палюх (СУМ — Пассейк) — 45.0.

50 м грудний

1. Р. Данчевська (УСВТ „Ч. Січ") — 48.0, 2. М. Палюх — 1:05.0, 3. Н. Бистряник (УСВТ „Ч. Січ") — 1:07.0.

50 м метелик

1. Р. Данчевська — 45.2, 2. Х. Янців (СУМ — Пассейк) — 1:12.0.

100 м вільний

1. Х. Янців — 1:36.0, 2. Р. Провост — 1:42.0.

100 м змінний стиль

1. Р. Данчевська — 1:39.0, 2. Х. Янців — 2:06.0, 3. Н. Ричок (СУМ — Пассейк) — 3:01.0.

Гінці 4 х 50 м вільним стилем

1. Т. Бокало, Р. Данчевська, Л. Нюдий, Р. Провост (УСВТ „Ч. Січ") — 2:36.0, 2. М. Палюх, Х. Янців, Л. Томашевська, А. Познаківська (СУМ — Пассейк) — 3:04.0, 3. Л. Кравець, Н. Барна, Н. Чучак, Ж. Невмержицька (СУМ — Н.Й.) — 3:15.0.

Хлопці 8-10 років, 25 м вільним стилем

1. Є. Караїн (СТ „Україна" Торонто) — 23.4, 2. С. Леже (СТ „Україна") — 27.5, 3. М. Турчан (УСВТ „Ч. Січ") — 29.0.

15 м горілиць

1. Є. Караїн — 28.2, 2. Х. Дубанович (УСВТ „Ч. Січ") — 31.0, 3. А. Шолудко (УСВТ „Ч. Січ") — 35.0.

25 м грудним

1. Х. Дубанович — 34.9, 2. А. Дубанович (УСВТ „Ч. Січ") — 37.4.

Хлопці 11-12 років, вільним стилем

1. Р. Чучак — 23.1, 2. А. Сиротніков (УСВТ „Ч. Січ") — 26.4, 3. А. Валевський (УСВТ „Ч. Січ") — 28.0.

25 м грудним

1. Д. Рускевич (УСВТ „Ч. Січ") — 31.2, 2. А. Сиротніков — 36.7.

25 м горілиць

1. А.Валевський — 37.0, 2. А. Стелений (СТ „Україна" Торонто) — 39.0.

25 м метеликом

1. Х. Дубанович — 37.5.

Гінці 4 х 25 м вільним стилем

1. М. Турчан, А. Сиротніков, Д. Рускевич, Р. Чучак — 2:54.0.

Хлопці 13-14 років, 50 м вільним стилем

1. Л. Михайлюк (УСВТ „Ч. Січ") — 43.9.

100 м вільним стилем

1. А. Журавель (УСВТ „Ч. Січ") — 1.05.

50 метрів грудним

1. А. Журавель — 54.3.

50 метрів горілиць

1. А. Журавель — 54.0.

Хлопці 15 років і старші 50 м вільним стилем

1. Б. Бачара (СУМ — Філядельфія) — 32.2, 2. Є. Солтис (СУМ — Філядельфія) — 33.0.

50 м грудним

1. Є. Солтис — 45.3

50 м горілиць

1. Б. Бачара — 44.0, 2. Є. Солтис — 52.2.

100 м вільним стилем

1. Б. Бачара — 1.23.

В клюбовому точкуванню плавацьких змагань перше місце здобула УСВТ „Ч. Січ" — (145 точок), СУМ — Пассейк (34), СУМ — Н.Й. (30), СУМ — Філядельфія (26), СТ „Україна", Торонто (16), СК СУМ „Крилаті", Йонкерс (14).

В проводі змагань в усіх родах спорту працювали такі особи: М. Стебельський — голова, І. Сохан — головний суддя, О. Напора — фінансовий секретар і провідник відбиванкового турніру, Я. Петрик — технічно-організаційний референт, Р. Глушко — провідник турніру копаного м'яча, д-р Р. Слиж — провідник плавання, О. Твардовський — пресовий референт, Х. Павлів — головний суддя плавацьких змагань, Ю. Наконечний — суддя, М. Бокало, Х. Кушнір і Ірина Слиж, М. Сергіїв, Л. Вільчак і Н. Нівмержицький — судді турніру копаного м'яча.

(от)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 8-го ВЕРЕСНЯ 1985 РОКУ

Сиракюзи, Н. Й. Місячні збори Т-ва „Українська Січ" 39-ий Відділ УНС о год. 2-ій по пол. в малій залі УНДому. Порядок нарад: звіти Управи і наради у приєднуванню нових членів. Збирання членських вкладок: субота — від 5 — 8 год. веч., неділя — від 12 — 2-ої год. по пол. Проситься ввічливо всіх членів взяти участь у зборах.

УПРАВА

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

КАТЕРИНА СМИТ, член УНС Відд. 172-го ім. Івана Франка у Виппані, Н.Дж., померла 6-го жовтня 1984 року на 65-му році життя. Нар. 1919 року. Членом УНС стала 1945 року. Залишила у смутку дочку Джералдіну і сина Ґері. Похорон відбувся на цвинтарі Гейтс оф Гевен у Виппані, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Василь Осадчук, секр.

КАТЕРИНА ЦИМБАЛІСТА, член УНС Відд. 36-го ім. св. Марії в Рочестері, Н.Й., померла 24-го листопада 1984 року на 87-му році життя. Нар. 12-го травня 1897 року в Україні. Членом УНС стала 1947 року. Залишила у смутку сина Джана з дружиною Марією; доньок Стеллу, Олю з мужем Михайлом Костюком; семеро внуків, десять правнуків і брата на Україні. Похорон відбувся 27-го листопада 1984 року на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Ковальчук, секр.

МИКОЛА ШИНДАК, член УНС Відд. 432-го в Торонто, Онт., помер 4-го грудня 1984 року. Нар. 1899 року в Україні. Членом УНС став 1943 року. Залишив у смутку дружину Марію. Похорон відбувся на цвинтарі Віндзор Меморіял Гарденс, 8-го грудня 1984 р.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

Інж. **ЛЕВ МАЩАК**, член УНС Відд. 184-го Т-ва „Верховина" в Ню Йорку, Н.Й., помер 6-го січня 1985 року на 65-му році життя. Нар. 2-го липня 1920 року в селі Бичківці, повіт Чортків, Україна. Членом УНС став 1963 року. Залишив у смутку сестер Марію й Ольгу та тіточну сестру д-р Дарію Березовську, та племінників. Похорон відбувся 12-го січня 1985 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Б. Ластовецький, секр.

ІВАН ПЛАВЯНИК, член УНС Відд. 339-го у Філядельфії, Па., помер 25-го січня 1985 року на 57-му році життя. Нар. 26-го березня 1927 року у Філядельфії, Па. Членом УНС став 1944 року. Залишив у смутку дружину Емму, сина Христофера і дочку Тересу Санчез. Похорон відбувся 28-го січня 1985 року на цвинтарі Ел Каміно в Сан Дієго, Каліф.

Вічна Йому Пам'ять!

Секр.

СЕМКО МИХАЙЛЮК, член УНС Відд. 194-го Т-ва „Свобода" в Ню Йорку, помер 26-го січня 1985 року на 67-му році життя. Нар. 1918 року в селі Вирів, Західня Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Евфрозину, синів Ярослава, Миколу, Семка і Михайла з родинами; дочку Олю, троє внуків та ближчу і дальшу родину в Україні та на поселеннях. Похорон відбувся 30-го січня 1985 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурзі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Олександра Юзенів, секр.

ВАСИЛИНА АНТОНЮК, член УНС Відд. 49-го ім. св. арх. Михаїла в Торонто, Онт., померла 10-го лютого 1985 року на 84-му році життя. Нар. 1900 року в Україні. Членом УНС стала 1959 року. Залишила у смутку сина Василя з родиною, двох внуків і двох правнуків. Похорон відбувся 14-го лютого 1985 року на цвинтарі Ґлен Лейк Меморіял в Торонто, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ СТИРАНОВСЬКА, член УНС Відд. 5-го ім. св. Миколая в Асторії, Н.Й., померла 8-го квітня 1985 року на 88-му році життя. Нар. 10-го березня 1897 року в Галичині. Залишила у смутку Миколу і Мирона Стирановських. Похорон відбувся 10-го квітня 1985 року на цвинтарі Евергрін у Брукліні, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Хоманчук, секр.

ВОЛОДИМИР ШАЛАЙКО, член УНС Відд. 94-го ім. М. Шашкевича в Гемтремку, Миш., помер 5-го квітня 1985 року на 52-му році життя. Нар. 1933 року в Гемтремку, Миш. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку маму Марію. Похорон відбувся 9-го квітня 1985 року на цвинтарі Мавнт Олівет в Дітройті, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Роман Татарський, секр.

МИХАЙЛО МАЄР, член УНС Відд. 247-го ім. св. Івана Хрестителя у Вілмінґтоні, Дел., помер 9-го квітня 1985 року на 75-му році життя. Нар. 18-го лютого 1910 року в Вілмінґтоні, Дел. Членом УНС став 1930 року. Залишив у смутку дружину Каролину, доньку Лізу і сина Йосифа. Похорон відбувся 12-го квітня 1985 року на цвинтарі Рівервю в Вілмінґтоні, Дел.

Вічна Йому Пам'ять!

Любомира Шеремета, секр.

НЕТТІ САВЧИН, член УНС Відд. 219-го ім. М. Грушевського в Нюарку, Н.Дж., померла 10-го квітня 1985 року на 89-му році життя. Нар. 1896 року в Рогатині, Зах. Україна. Членом УНС стала 1943 року. Залишила у смутку сина Винцента. Похорон відбувся 15-го квітня 1985 року на цвинтарі Голлівуд Меморіял в Ірвінґтоні, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Юров, секр.

СТЕФАН КОКОТАЙЛО, член УНС Відд. 127-го ім. св. Миколая в Баффало, Н.Й., помер 6-го січня 1985 року на 71-му році життя. Нар. 12-го квітня 1914 року на Україні. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Марію, сина Джералда з дружиною Даною і внуків — Стефана, Джана і Дерека. Похорон відбувся 9-го січня 1985 року на цвинтарі св. Матея у Вест Сенека, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Гаравус, секр.